

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก
THE INNOVATIVE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS
IN NAKHON NAYOK PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

อชิรญา พันธุ์วัฒนะ¹, รัตนา กาญจนพันธุ์²

Achiraya Phanwatthana¹, Ratana Kanjanaphan²

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง^{1,2}

Master's degree student in Educational Administration, Ramkhamhaeng University^{1,2}

E-mail: ¹Achirayayaya9@gmail.com; ²arjanratana@gmail.com

Retrieved March 21, 2025; Revised April 12, 2025; Accepted April 22, 2025

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตามระดับการศึกษา วิชยฐานะ และประสบการณ์การทำงาน พื้นที่วิจัย คือจังหวัดนครนายก กลุ่มตัวอย่างคือ ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ปีการศึกษา 2567 จำนวน จำนวน 278 คน ใช้วิธีคัดเลือกแบบโดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของ (Cohen, Manion, and Morrison) ที่ค่าความเชื่อมั่น 95% โดยใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) และการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.960 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า 1.ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม

แตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3.ครูที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการคิดสร้างสรรค์ และด้านการสร้างบรรยากาศองค์กร นวัตกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (4) ครูที่ประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ ; นวัตกรรม ; ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

Abstract

This study aims to (1) examine teachers' opinions on the innovative leadership of school administrators under the Nakhon Nayok Primary Educational Service Area Office and (2) compare teachers' opinions on the innovative leadership of school administrators based on education level, academic rank, and work experience. The research was conducted in Nakhon Nayok province, with a sample of 278 teachers from schools under the Nakhon Nayok Primary Educational Service Area Office during the 2024 academic year. The sample size was determined using Cohen, Manion, and Morrison's sample size table at a 95% confidence level, employing cluster sampling and simple random sampling methods. The research instrument was a questionnaire on the innovative leadership of school administrators, with a reliability coefficient of 0.960. Data were analyzed using mean, standard deviation, t-test, and one-way ANOVA.

The research findings revealed that (1) teachers' opinions on the innovative leadership of school administrators under the Nakhon Nayok Primary Educational Service Area Office were at a high level overall and in all aspects. (2) Teachers with different education levels did not have significantly different overall opinions on the innovative leadership of school administrators. However, in specific aspects, teamwork and participation showed a statistically significant difference at the 0.05 level. (3) Teachers with different academic ranks had significantly different overall opinions on the innovative leadership of school administrators at the 0.05 level. In specific aspects, creativity and fostering an innovative organizational atmosphere also showed statistically significant differences at the 0.05 level. (4) Teachers with different work experience did not have significantly different overall opinions on the innovative leadership of school administrators. However, in specific aspects, creativity showed a statistically

Keywords: Leadership; Innovation ; Innovative Leadership

บทนำ

ในยุคที่สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม การจัดการศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษาจำเป็นต้องมีการปรับตัวและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ซึ่งมีบทบาทในการกำกับ ดูแล ส่งเสริม และสนับสนุนสถานศึกษาในระดับประถมศึกษา การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารจึงมีความสำคัญยิ่งเนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อทิศทางการพัฒนาและความก้าวหน้าทางการศึกษาในพื้นที่

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นหัวใจในการขับเคลื่อนแนวทางใหม่ในการบริหารจัดการศึกษา โดยผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำในลักษณะนี้จะสามารถแสวงหาและสร้างสรรค์วิธีการที่เหมาะสมกับยุคสมัย ทั้งในด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานและการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถลดช่องว่างระหว่างศักยภาพของผู้เรียนกับความต้องการของโลกอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญหาสำคัญคือ ผู้บริหารบางส่วน ยังขาดทักษะหรือวิสัยทัศน์ในการนำพาองค์กรไปสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์ รวมถึงขาดการส่งเสริมวัฒนธรรมนวัตกรรมในสถานศึกษา ส่งผลให้บุคลากรในองค์กรขาดแรงจูงใจในการพัฒนาตนเอง ไม่กล้าคิดต่าง และไม่สามารถคิดค้นวิธีการใหม่ๆ และยังขาดงานวิจัยหรือนโยบายที่มุ่งเน้นการพัฒนา ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม อย่างเป็นระบบและมีแบบแผน ทำให้การขับเคลื่อนนวัตกรรมในสถานศึกษายังอยู่ในลักษณะกระจัดกระจาย ขาดทิศทางที่ชัดเจน และไม่สามารถต่อยอดหรือพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง ช่องว่างที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การขาดข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับระดับความสามารถด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร และแนวทางหรือรูปแบบการพัฒนาที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่โดยเฉพาะ ซึ่งมีความหลากหลายทั้งในด้านภูมิศาสตร์ ทรัพยากร และวัฒนธรรมของชุมชน หากไม่มีการศึกษาที่เจาะลึกและวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ก็อาจทำให้การพัฒนาผู้นำเชิงนวัตกรรมยังไม่บรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริง

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการนำพาสมาชิกและสถานศึกษาให้ก้าวไปในทิศทางที่วางไว้ โดยทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน และเปิดโอกาสให้บุคลากรที่มี ความสามารถได้แสดงศักยภาพ พร้อมทั้งส่งเสริมแนวทางในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้บริหารและบุคลากรจึงจำเป็นต้องมีความเป็นผู้นำด้านนวัตกรรม มีความสามารถในการพัฒนาและสร้างวัฒนธรรมนวัตกรรมภายในองค์กร ส่งเสริมให้สมาชิกกล้าคิดต่างและสร้างสรรค์ โดยนำแนวคิดเดิมมาต่อยอดเพื่อแก้ไขปัญหาและสร้างสิ่งใหม่ ๆ ทั้งนี้ การนำนวัตกรรมที่ร่วมกันสร้างสรรค์ขึ้นมาจะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาการศึกษา

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัย จึงมีความสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของครู เพื่อเป็น ข้อมูลให้ผู้บริหารสถานศึกษา นำผลที่การศึกษาวิจัย ไปใช้ในการพัฒนา องค์ความรู้ในการบริหารจัดการ สถานศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามระดับการศึกษา วิชยฐานะ และ ประสบการณ์การทำงาน

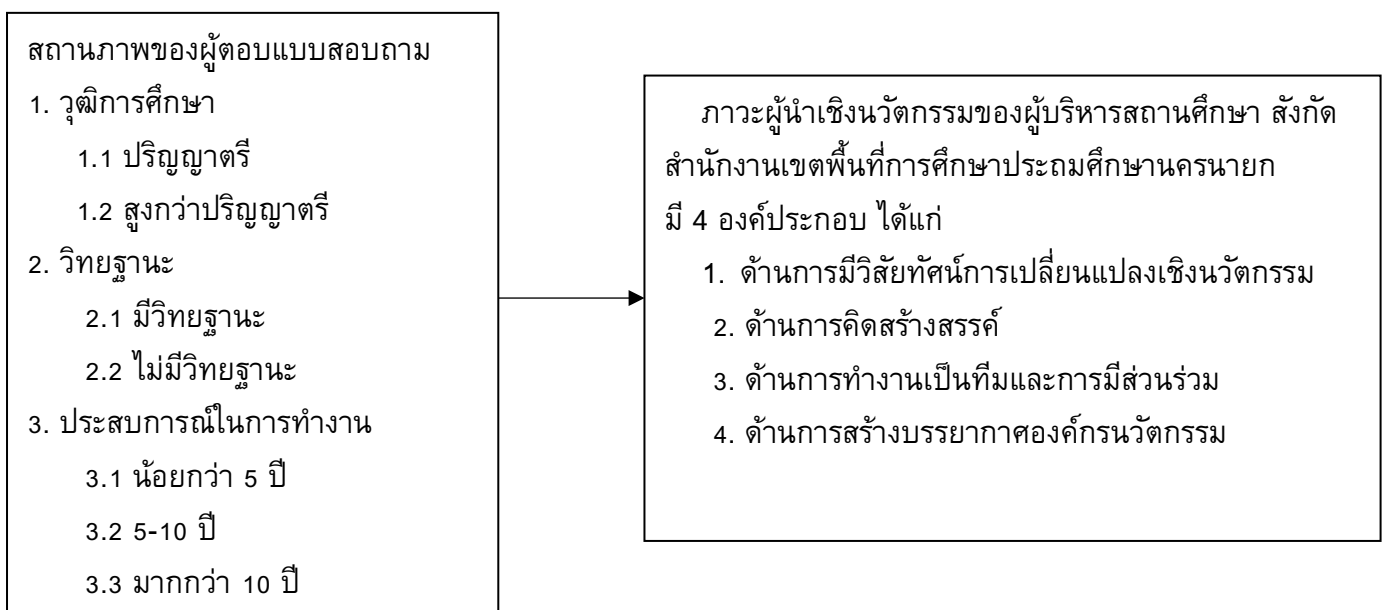
สมมติฐานการวิจัย

ครูที่มีสถานภาพที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามระดับการศึกษา วิชยฐานะ และประสบการณ์การ ทำงาน แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ที่ปฏิบัติการสอนในปีการศึกษา 2567 ทั้งหมด 131 โรงเรียน จำนวน 1,026 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ที่ปฏิบัติการสอนในปีการศึกษา 2567 จำนวน 278 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Cohen, Manion and Morrison ที่ค่าความเชื่อมั่น 95% และใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) และ วิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา วิทยฐานะ และประสบการณ์ในการสอน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก เป็นแบบสอบถามปลายปิด ชนิดเลือกตอบ (Check-list) แบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Likert Scale Questions) แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงเชิง นวัตกรรม ด้านการคิดสร้างสรรค์ ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม ด้านการสร้างบรรยากาศองค์การนวัตกรรม

3. การสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถาม

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถาม มีดังนี้

1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2) ศึกษาเอกสาร แนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากการศึกษาเอกสาร กำหนดขอบเขตของเนื้อหา สร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเนื้อหา กรอบแนวคิดของการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

3) สร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

4) นำแบบสอบถามฉบับร่าง เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และ

ขอข้อเสนอแนะ

5) นำแบบสอบถามไปหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เป็นผู้ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruency: IOC) นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC 0.50 ขึ้นไป ซึ่งผลวิเคราะห์ไม่มีข้อที่ต้องตัดทิ้ง หลังจากนั้นปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำไปสร้างแบบสอบถาม

6) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกโดยพิจารณาจากการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) ที่มีค่าตั้งแต่ 0.5 – 0.9 และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.960

7) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ผู้วิจัยกำหนด

2) ผู้วิจัยนำสำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมลิ้งก์แบบสอบถามผ่าน Google Form ไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษา รวบรวมข้อมูลจากครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามจำนวน 278 คน โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลจาก Google Form ได้ข้อมูลกลับมา 278 คน คิดเป็นร้อยละ 100

3) นำข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

1) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา วิทยฐานะ และประสบการณ์การสอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) และเปรียบเทียบความแตกต่างตามวุฒิการศึกษา วิทยฐานะ ด้วยการทดสอบ t-test แบบ Independent เปรียบเทียบความแตกต่างตามประสบการณ์ในการสอน

ด้วยการทดสอบ F-test โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างให้ทำการทดสอบรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's post hoc comparisons method)

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครนายก สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก แสดงผลดังตาราง 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	ความคิดเห็นของครู		
	($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม	4.31	0.52	มาก
2. ด้านการคิดสร้างสรรค์	4.31	0.54	มาก
3. ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม	4.34	0.53	มาก
4. ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม	4.34	0.50	มาก
รวม	4.32	0.46	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า เรื่อง ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม รองลงมา คือ ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ ดังนี้

1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารใช้ทักษะความสามารถรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้วิสัยทัศน์เป็นจริงและยอมรับได้ รองลงมาคือ ผู้บริหารกำหนดทิศทางของสถานศึกษา อย่างมีกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม เพื่อการได้เปรียบ ในเชิงของการแข่งขัน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสามารถพัฒนาเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพองค์กร ไปสู่การสร้างนวัตกรรมในองค์กร

1.2 ด้านการคิดสร้างสรรค์ พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อน ให้เกิดการสร้างนวัตกรรมใหม่

รองลงมา คือผู้บริหารคิดอย่างชาญฉลาด และนำความคิดแบบใหม่มาปรับใช้ในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้เกิดผลงานที่มีคุณภาพ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารมีการสร้างทางเลือกใหม่ และคิดนอกกรอบ เพื่อแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ

1.3 ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือความเชื่อใจระหว่างกันมีเป้าหมายร่วมกันเพื่อให้การทำงานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมา คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรเสนอแนะความคิดเห็น ในการแก้ไขปัญหา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารให้โอกาสทุกคนได้สร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมถ่ายทอดความรู้

1.4 ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา และสามารถปรับสภาพแวดล้อมในการทำงาน รองลงมา คือ ผู้บริหารประยุกต์ใช้นวัตกรรม ในการแก้ปัญหามานagement การเรียนการสอน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการสร้างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ที่เอื้อต่อกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตาม วุฒิการศึกษา วิทยฐานะ และประสบการณ์ในการทำงาน

2.1 ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและด้านแสดงผลดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและด้าน

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	ระดับการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	(n=208)		(n=69)			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง เชิงนวัตกรรม	4.33	0.49	4.24	0.61	1.156	0.250
2. ด้านการคิดสร้างสรรค์	4.34	0.53	4.22	0.60	1.574	0.117
3. ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม	4.38	0.49	4.23	0.62	1.995	0.047*
4. ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กร						

นวัตกรรม	4.37	0.50	4.27	0.52	1.409	0.160
รวม	4.35	0.43	4.24	0.53	1.784	0.076

จากตาราง 2 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการทำงานเป็นทีม และการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตาม วิชยฐานะ แสดงผลดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตาม วิชยฐานะ โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	วิทยฐานะ				t	p
	ไม่มีวิทยฐานะ		มีวิทยฐานะ			
	(n=171)		(n=107)			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง เชิงนวัตกรรม	4.35	0.50	4.24	0.55	1.589	0.113
2. ด้านการคิดสร้างสรรค์	4.37	0.48	4.20	0.61	2.644	0.009*
3. ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม	4.37	0.51	4.30	0.57	0.946	0.345
4. ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม	4.40	0.48	4.25	0.53	2.381	0.018*
รวม	4.37	0.43	4.25	0.50	2.144	0.033*

จากตาราง 3 พบว่า ครูที่มีวิทยฐานะต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการคิดสร้างสรรค์ และด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน แสดงผลดังตาราง 4

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	ประสบการณ์การทำงาน						F	p
	น้อยกว่า		ระหว่าง		มากกว่า			
	5 ปี		5-10 ปี		10 ปี ขึ้นไป			
	(n=107)		(n=127)		(n=44)			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม	4.25	0.54	4.34	0.49	4.33	0.55	1.005	0.367
2. ด้านการคิดสร้างสรรค์	4.21	0.61	4.38	0.49	4.33	0.46	3.128	0.045*
3. ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม	4.31	0.57	4.39	0.49	4.28	0.55	0.928	0.397
4. ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กร								
นวัตกรรม	4.27	0.54	4.40	0.49	4.35	0.46	1.926	0.148
รวม	4.26	0.50	4.38	0.42	4.32	0.46	1.889	0.153

จากตาราง 4 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ตามวิธีการรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Multiple Comparison Method)

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตามประสบการณ์ ด้านการคิด
สร้างสรรค์

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

(n = 278)				
ประสบการณ์	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	ระหว่าง 5 – 10 ปี	มากกว่า 10 ปี
ทำงาน		4.21	4.38	4.33
น้อยกว่า 5 ปี	4.21	–	–0.1745*	–0.1196
ระหว่าง 5 – 10 ปี	4.38	–	–	0.0549
มากกว่า 10 ปี	4.33	–	–	–

จากตาราง 5 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำ
เชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า
5 ปี

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัย พบว่า จากผลการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม
และรายด้านอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ผู้นำเชิงนวัตกรรมคือผู้นำที่สามารถสนับสนุนการคิดใหม่ ทำใหม่
และนำแนวคิดนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาองค์กร โดยเน้นที่การเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ทดลอง เรียนรู้
และพัฒนาาร่วมกันในวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงสอดคล้องกับแนวคิดของ จีระศักดิ์ นามวงษ์
(2563) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นความสามารถของผู้บริหาร
สถานศึกษา ในการขับเคลื่อนให้บุคคลเกิดการคิดค้นแนวทางในการดำเนินงานใหม่ๆ หรือให้เกิดการสร้าง
นวัตกรรมให้กับองค์กร ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน จึงทำให้ครูที่
ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ใน
ระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาริยา แสงนิล (2567) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร โดยภาพรวมและรายด้าน
อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของแพรวพรรณ เปรมลาภ (2565) ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะ

ผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตามระดับการศึกษา วิทยฐานะ และประสบการณ์การทำงาน พบว่า

2.1 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการมีส่วนร่วม แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารต้องการสื่อสารและบริหารให้ตอบสนองต่อความต้องการและความคาดหวังที่หลากหลายของครูแต่ละกลุ่ม โดยเฉพาะในการสร้างทีมงานและเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ทั้งในเชิงนโยบายและการปฏิบัติจริง สอดคล้องกับแนวคิดของ เบญจพร หอประเสริฐ (2563) ที่กล่าวว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำที่ผู้บริหารต้องมี คือบุคลิกภาพ อารมณ์จิตใจ ความต้องการค่านิยมของผู้นำที่จะประกอบไปด้วยสติปัญญาที่ชาญฉลาดเชื่อมั่นในตัวเองมุ่งพัฒนาความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรทัย พลมัน (2566) ที่ได้ศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จังหวัดชลบุรี พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุตติภรณ์ ทัศนกิจ (2566) ที่ได้ศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการคิดสร้างสรรค์ และ ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กร แตกต่างกัน ผู้บริหารสถานศึกษา มีภาวะผู้นำ แสดงออกถึงแนวคิดใหม่ ในการบริหารจัดการ สนับสนุนการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และเปิดโอกาสให้บุคลากรในองค์กรมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา มุ่งส่งเสริมให้ครูทุกระดับได้มีพื้นที่ในการแสดงออกทางความคิด เปิดรับความคิดเห็นใหม่ๆ โดยไม่จำกัดเฉพาะลำดับชั้นตำแหน่ง หรืออาวุโส จะทำให้ครูเกิดความรู้สึกมีคุณค่าและกล้าคิด กล้าทำมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ บริพัทธ์ สารผล (2565) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่ แสดงออกถึงความความสามารถในการวิเคราะห์แนวโน้มและทิศทางการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา มากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์เป้าหมาย ที่มีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา สามารถสื่อสารแนวทางการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรเข้าใจอย่างชัดเจน โดยมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนานำไปสู่การสร้างนวัตกรรม นำเอานวัตกรรมที่เหมาะสมมาใช้ในการพัฒนาพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะวรรณ บริหารพานิช (2565) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า ครูที่

มีวิทยฐานะต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนฤดี ชอบสะอาด (2566) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอสอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ครูที่มีตำแหน่งวิทยฐานะต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอสอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ไม่มีความแตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการคิดสร้างสรรค์แตกต่างกัน เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากร ได้สร้างสรรค์ผลงาน นวัตกรรม และถ่ายทอดความรู้ เพื่อพัฒนาทีมงาน ขับเคลื่อนองค์กร ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับแนวคิดของ อาฟานตี คอลออาแซ (2566) ที่กล่าวว่า การปฏิบัติงาน ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานและให้ความสำคัญของงาน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน กำหนดเป้าหมาย บทบาทหน้าที่ วางแผนงาน รวมถึงการเสนอแนะความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหา ผู้บริหารให้ทุกคนได้สร้างสรรค์ผลงาน นวัตกรรม และถ่ายทอดความรู้เพื่อนำพาทีมงาน พร้อมใจกันที่จะขับเคลื่อนให้บรรลุวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชัญะ ประทุมมา (2566) ได้ศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสังฆมณฑลนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ ทำงาน โดยภาพรวม มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพฑูรย์ แววงค์ (2565) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผู้บริหารสถานศึกษาควรแสดงวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงในเชิงนวัตกรรม แสวงหาข้อมูล ความรู้ มาพัฒนา ปรับวิธีในการบริหารงาน เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ มาใช้ในสถานศึกษา และพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้วิจัยควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
2. ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดอื่น

เอกสารอ้างอิง

- จิรศักดิ์ นามวงษ์.(2563). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1.มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชุตินิธิกุล ทศนิกิจ.(2566).ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ.วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 8(1), 356-365.
- เบญจพร หอประเสริฐ.(2563). คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร.มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.วารสารวิจัยวิชาการ,4(4)1, 65-77
- บริพัตน์ สารผล.(2565).ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี.มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปิยะวรรณ บริหารพานิช.(2565).ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1.วารสารนวัตกรรมการบริหารการศึกษา, 1(2), 44-55.
- แพรวพรรณ เปรมลาภ.(2565). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 2.มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ไพฑูรย์ แก้ววงศ์.(2565).ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1. Journal of Integration Social Sciences and Development. 2(2), 1-12.
- วิชญะ ประทุมมา.(2566). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสังฆมณฑลนครราชสีมา. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์). 17(2), 272-285.
- มนฤดี ชอบสะอาด.(2566).การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอสอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1.มหาวิทยาลัยพะเยา
- อาฟานดี คอลออาแซ.(2566).ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นราธิวาส.วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ. 3(4), 67-84
- อารียา แสงนิล.(2567).ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร..วารสารมหาจุฬาลงกรณ. 15(1), 226-238.
- อรทัย พลมัน.(2566).ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จังหวัดชลบุรี.มหาวิทยาลัยรามคำแหง.